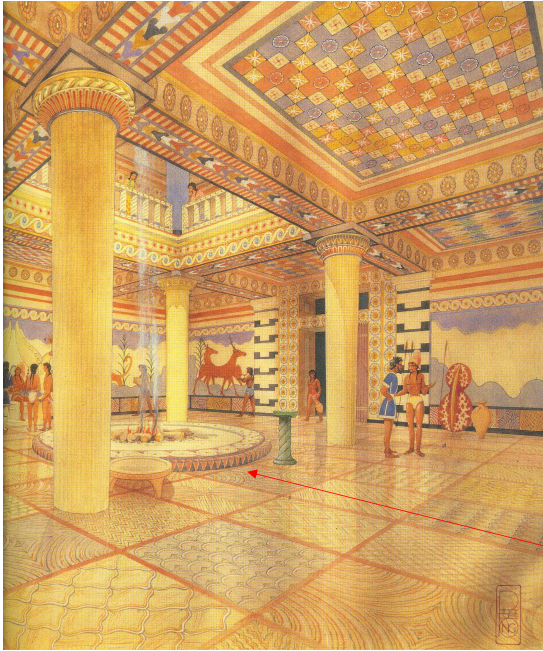

Pintura prehel·lènica de Montserrat Claveria està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

PINTURA PREHEL·LÈNICA

SUPORTS

Reconstrucció del mègaron de Tirint
AAVV., El Mundo micénico, Madrid, 1992, p. 38-39..

Fresc mural de Knossos, Creta
By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90753668>

La pintura prehel·lènica s'aplicà en murs, sostres i paviments.

També es feu servir per ornamentar les llars de foc dels Mègarons, larnax de pedra i taulers de fang de la índole que es feien servir per a la escriptura.

Secció de paviment del palau de Tirint
AAVV., El Mundo micénico, Madrid, 1992, p. 143.

Tauler de fang de Micenes
AAVV., El Mundo micénico, Madrid, 1992, p. 241.

Larnax de pedra d'Hagia Triada, Creta
By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90755782>

TÈCNIQUES

Majoritàriament, la pintura prehel·lènica és al fresc (*buon fresco*) i en menor mesura al *fresco secco*

La pintura prehel·lènica, no s'aplicà directament sobre la superfície, com passava en la pintura egípcia, sinó que es preparava el suport amb un arrebossat o capa d'estuc compacta compost, en varis casos, de guix i calci.

- Si aquest arrebossat es deixava assecar abans de fer els dibuixos i aplicar-hi les pintures és la tècnica del *fresco secco*.
- En canvi, si es dibuixa i pinta mentre aquesta capa preparatòria és humida s'usa la tècnica del *buon fresco*.

By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90762443>

Molts frescos foren pintats sobre superfícies planes, però no fou rar usar el recurs de treballar parts de les figures en relleu, modelant-les en guix abans de ser pintades. En aquestes sectors en relleu es comprova l'interès per traduir els volums anatòmics com ho són en la realitat.

By User:Nikater - Own work, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=28393354>

By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90753178>

La paleta de colors inclou:

Blaus -> procedents de components del coure, del glaucòfan o la ribeckita, que són 2 minerals

Vermells, marrons, taronges i grocs -> procedents de l'hematita, els ocre i els òxids de ferro

Blanc -> procedent del calci

Negre -> procedent del carbó vegetal

Amb la barreja d'aquests colors s'obtenien: **verds, rosats i grisos**

By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90753178>

TÈCNIQUES

D'aquests metalls, minerals i vegetals es treuen els pigments, polsim de color que es barrejaven amb un aglutinant que permetia la seva dissolució en pintura.

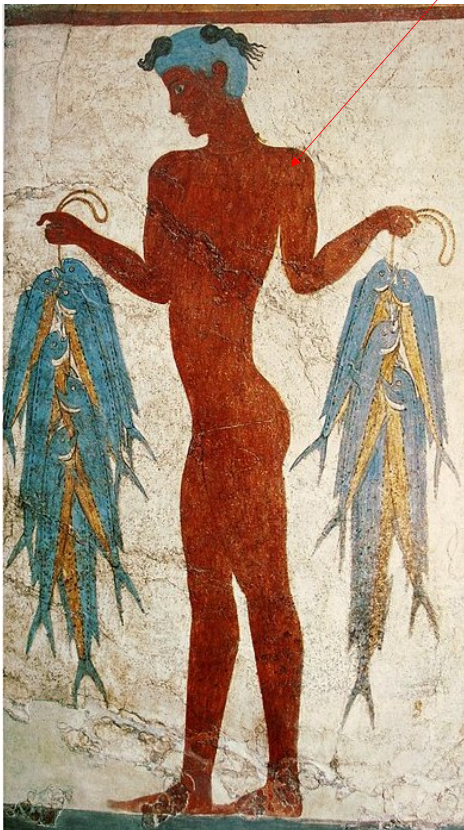
- En el cas de la pintura al *fresco secco* era necessari un aglutinant orgànic que contingués albúmina (que es troba a la clara d'ou, la llet...) substància enganxosa que permetia l'adhesió del pigment al suport.

- En el cas de la pintura el *buon fresco*, el pigment diluït penetrava a l'arrebossat o capa d'estuc humida i s'assecaven juntes quedant una capa pintada molt resistent.

Public Domain,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=658576>

En el procediment preval la **taca de color**, que es podia delimitar amb **línies de contorn** negres de diversos gruixos, que s'aplicaven al sec un cop en la fase final del pintat.

By Unknown author - from Le musée absolu, Phaidon, 10-2012, Public Domain,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=36111522>

By Carole Raddato from FRANKFURT, Germany - The Antelopes Fresco, from Akrotiri, Thera (Santorini), Minoan Civilization, 16th Century BC, National Archaeological Museum of Athens, CC BY-SA 2.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=37881428>

By Unknown author - from Le musée absolu, Phaidon, 10-2012, Public Domain,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=36182741>

No es coneixien les transparències ni el clar-obscur, el volum s'aconseguia amb les parts treballades en relleu.

PINTURA PREHEL·LÈNICA

- A la cultura ciclàdica encara no es coneixen restes de pintures al fresc.
- Aquestes es comencen a detectar a Creta al període de pas al Minoic Antic, en que s'aplicaven a les parets i als terres de cases benestants, sempre usant un sol color: vermell o negre.
- Als primers palaus minoics (Minoic Mig a Creta) s'incorporaren els frescos que imitaven els carreus de pedra o reproduïen representacions abstractes, tot i que la datació donada al fresc de la "Recol·lecció del safrà" procedent del palau de Knossos situa la introducció dels frescos de temes figurats en murs cap a finals del Minoic Mig a Creta per influència de les pintures egípcies i de l'Àsia Anterior.

Recol·lecció del safrà. Knossos

By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90732446>

- Al període Neopalacial la pintura mural figurada experimentà una amplíssima difusió a Creta, amb centres importants a Knossos, Amnisos, Hahia Triada, Kato Zakro, Malia, Faistos i a les Illes cícledes on destaquen Akrotiri a l'illa de Santorí (l'antiga Thera).

Durant aquest període es fixa la distribució bàsica dels frescos minoics en 3 zones decoratives:

1. Una sanefa de motius vegetals o espirals ocupant la part superior dels murs, sobre portes i finestres i exercint una funció delimitadora.
2. Un nivell intermedi ocupat per les grans composicions centrals.
3. Un sòcol monocrom o a imitació de carreus de pedra.

By Ad MeskensYou are free to use this picture for any purpose as long as you credit its author <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=85335075>

By ArchaiOptix - Own work, CC BY-SA 4.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=90762442>

- Sovint es pinten sostres i paviments.
- L'escala de les figures és molt variada i es troben des de figures en miniatura fins a d'altres de mida natural.
- Es prefereixen els temes inspirats en la natura, tauromàquies i escenes cerimonials.

PINTURA PREHEL·LÈNICA

Els Micènics continuaren les pràctiques pictòriques minoïques:

- Seguiren la mateixa distribució bàsica dels frescos minoïcs en tres zones i també adoptaren les seves tècniques
- Però a penes van fer servir els estucs amb relleu i tampoc mostraren cap interès per les tauromàquies tan habituals en la pintura minoica.
- **Incorporaren la valoració de les sanefes** i la repetició de motius geomètrics com a tema principal
- Tendeixen a una major abstracció de les figures i a composicions més organitzades.

By George E. Koronaios - Own work, CC0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=78067052>

Fresc parietal del palau de Tirint
AAVV., El Mundo micénico, Madrid,
1992, p. 38-39.

- Les restes pictòriques són més escasses que les minoïques i destaquen les trobades a Pilos, Micenes i Tirint.

- Els frescos prehel·lènics desapareixeren amb el col·lapse de la societat palauenc cap a mitjans del segle XI aC.